

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 1Pc/5/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7623200918
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 04. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Gargulová
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2023:7623200918.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, sudkyňa JUDr. Jana Gargulová, v právnej veci navrhovateľa: H. P., F.. XX.X.XXXX, Q. T. J. XXXX/X, XXX XX P., proti odporcovi: E. P., F.. XX.X.XXXX, Q. T. J. XXXX/X, XXX XX P., H. T. H. X, XXX XX P., v konaní o zníženie vyživovacej povinnosti, takto

rozhodol:

I. Súd znižuje vyživovaciu povinnosť navrhovateľa k odporcovi, ktorá bola určená rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves, sp. zn. 6P/207/2021-40 zo dňa 13.1.2022 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 7 CoP/69/2022-66 zo dňa 30. 8. 2022, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 16.9.2022, zo sumy 60,- € na 30,- € mesačne, a to počnúc od 22.2.2023.

II. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ podal dňa 22.2.2023 na tunajšom súde návrh, ktorým žiadal znížiť výživné na odporcu zo sumy 60 € mesačne na sumu 30 € mesačne. V návrhu uviedol, že vyživovacia povinnosť k odporcovi bola stanovená rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves, sp. zn. 3P/64/2018 - 44 zo dňa 28. marca. 2018, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 13.4.2018, a ktorým bolo jeho manželstvo rozvedené a bola schválená rodičovská dohoda, v zmysle ktorej boli maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný plnením výživného na maloletého syna Martina Kubovčíka vo výške 30 € mesačne.

2. Dňa 31.08.2021 podala matka ako zákonná zástupkyňa v tom čase ešte maloletého syna návrh na zvýšenie výživného a rozsudkom Okresného súdu v Spišskej Novej Vsi sp. zn. 6P/207/2021 - 40 zo dňa 13.01.2022 bolo určené zvýšenie výživného na maloletého na sumu 60 EUR mesačne. Voči tomuto rozsudku bolo v zákonom stanovenej lehote podané odvolanie. Krajský súd v Košiciach rozsudkom sp. zn. 7CoP/69/2022 zo dňa 30. augusta 2022 potvrdil správnosť rozhodnutia prvostupňového súdu a zaviazal navrhovateľa plnením vyživovacej povinnosti v tom čase už voči dospelému synovi vo výške 60 EUR mesačne počnúc dňom 01.10.2021 do budúca priamo k rukám odporcu a umožnil mu mesačné splátky na dlžnom výživnom vo výške 20 EUR mesačne, čiže doteraz plní vyživovaciu povinnosť voči dospelému synovi vo výške 80 EUR.

3. Odporca je v súčasnosti dospelý muž, ktorý už jeden a pol roka nikde nepracuje, neštuduje, vedie záhaľčivý život, ktorý mu umožňuje jeho matka, ktorá taktiež celý život nikde nepracovala a vyhýbala sa práci. Odporca sa taktiež vyhýba plneniu svojich povinností a nemá záujem hľadať si prácu. Zo štúdií na odbornom učilišti, ktoré navštevoval, bol vylúčený k 30.06.2021 z dôvodu jeho zanedbávania a vysokého počtu neospravedlnených hodín, čo taktiež svedčí o jeho ľahkovážnosti a lenivosti. Celý deň trávi hrami na počítači alebo na mobile a v prípade, že sa od neho vyžaduje nejaká práca, reaguje podráždene, impulzívne a vulgárne. Navrhovateľa ako svojho otca ignoruje a odmieta akúkoľvek komunikáciu.

4. V právnej veci zrušenia vyživovacej povinnosti k plnoletému dieťaťu podal navrhovateľ na Okresný súd v Spišskej Novej Vsi už 2 návrhy vedené pod sp. značkou 11Pc/13/2022 - 31 zo dňa 25.08.2022

a 14Pc/17/2022 zo dňa 22.10.2022. Obom pojednávaniam sa odporca vyhol s odvolaním sa na jeho nepriaznivý zdravotný stav odporcu.

5. Ako biologický otec odporcu nemá navrhovateľ žiadnu vedomosť o tom, že by trpel takým závažným psychickým ochorením, ktoré by mu bránilo vo výkone jednoduchších prác. Nikdy nebol hospitalizovaný, neužíva žiadne lieky. Na súdnom pojednávaní sa preukázalo, že trpí len poruchou správania, ktorá sa uňho prejavuje verbálnymi atakmi a výbuchmi zlosti, čo však môže byť spôsobené aj tým, že uprednostňuje hry na počítači a v mobile a ak sa od neho požaduje, aby niečo urobil, tak sa hnevá a kričí. Z lekárskej správy E.. A., psychiatra so sídlom v P., je preukázané, že odporca netrpí žiadnou vážnejšou poruchou správania a ani sa nepodrobuje intenzívnej liečbe, čo svedčí iba o ľahšej forme poruchy, ktorá mu umožňuje prevziať zodpovednosť za svoj život a začať sa samostatne sa živiť.

6. Vzhľadom k vyššie uvedenému je navrhovateľ toho názoru, že odporca je schopný pracovať a živiť sa. Tým, že ho súd naďalej zaviazal plnením vyživovacej povinnosti na plnoleté dieťa vo výške 80 EUR (t.j. bežné výživné 60 EUR + 20 EUR dlžné výživné) ho donútil podieľať sa na vytváraní nesprávnych životných návykov a záhaľčivom spôsobe života odporcu, ktorý sa už rok a pol považuje doma a osvojuje fakt, že nemusí pracovať, študovať a peniaze aj tak dostane. Stále viac a viac sa utvrdzuje v tom, že môže viesť záhaľčivý život a vyhýbať sa akejkolvek práci. Jeho každodennou aktivitou sú počítačové hry, od ktorých sa stáva závislým. Navrhovateľ je presvedčený, že znížením sumy vyživovacej povinnosti by bol donútený zmeniť svoje správanie a zapojiť sa do aktívneho pracovného procesu.

7. Odporca vo svojom písomnom vyjadrení k návrhu uviedol, že s návrhom nesúhlasí. Má diagnostikované vážne psychické ochorenie, ktoré mu neumožňuje pracovať. Jeho matka pre zlú finančnú situáciu pracuje. Navrhovateľ o neho už dva roky vôbec nejaví záujem. Zníženie výživného v dobe, keď potrebuje lieky považuje odporca za neprípustné a myslí si, že navrhovateľ zámerne zľahčuje jeho diagnózu. Všetky tieto tvrdenia odporca žiadnym spôsobom nezdokladoval.

8. Na pojednávaní dňa 12.4.2023 navrhovateľ uviedol, že posledná úprava vyživovacej povinnosti bola v januári 2022 rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 6P/207/2021-40, kedy bolo výživné znížené zo 60,- € na 30,- € mesačne. Návrh na zrušenie vyživovacej povinnosti podal kvôli tomu, že jeho finančná situácia sa zhoršila a nemá z čoho žiť. Jeho príjem je okolo 520,- € až 540,- € mesačne, z toho uhrádza nájom 180,- € mesačne, elektriku 34,- € a 80,- € hypotéku. Je rozvedený a žije sám. Vyživovacia povinnosť mu od poslednej úpravy výživného nepribudla. Uhrádzam 110,- € (60,- € + 50,- €) mesačne výživné na J. I. J. P. a uhrádza aj dlžné výživné po 10,- € mesačne. Na odporcu uhrádza 80,- € mesačne, z čoho 60,- € činí bežné výživné a 20,- € dlžné výživné. I keď návrh nazval na zrušenie vyživovacej povinnosti, mal úmysel znížiť vyživovaciu povinnosť zo 60,- € na 30,- € mesačne. Syn je už plnoletý, má možnosť sa zamestnať. Pred 2 rokmi sa odporca učil za nástrojára, školu neukončil, lebo prepadol zo všetkých predmetov. Po skončení školy sa zaevidoval na úrade práce. Vie, že sa mal zamestnať po skončení školy ako cestár, no pracoval len 2 mesiace a odišiel na maródku. Má problém s chrbtom, avšak k lekárovi nechodí, lebo stále pracuje. Kупuje si lieky a masti na chrbát, čo ho stojí mesačne 20,- € až 30,- €. Túto skutočnosť v minulosti neuvádzal, ale okrem toho, že robí šoféra, tak robí aj kuchára, nakladám varnice, dvíha ich a v tejto súvislosti má zdravotné problémy. Vzhľadom na GDPR navrhovateľovi nebola vydaná správa o poberaní dávok odporcu, no v spise tunajšieho súdu č.k. 14Pc/17/2022 E.. A. vydal správu o tom, že odporca trpí len ľahšou duševnou poruchou s poruchami správania.

9. Odporca sa na vytýčenom pojednávaní vo veci nezúčastnil a svoju neprítomnosť ospravedlnil v podaní, v ktorom sa zároveň vyjadril k návrhu.

10. Z pripojeného spisu Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 6P/207/2021 súd zistil, že rozsudkom zo dňa 13.1.2022 z č. I. 40 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Košice sp. zn. 7CoP69/2022-66 zo dňa 30.8.2022 došlo k zvýšeniu výživného na odporcu z 30,- € na 60,- € mesačne, rozsudok nadobudol 16.9.2022 právoplatnosť.

11. Zo správy psychiatra E.. A. A. zo dňa 13.12.2022, ktorá sa nachádza v spise 14Pc/17/2022 na č. I. 21, súd zistil, že psychomotorické tempo odporcu je spomalené, afektivita plochšia, v anamnéze afektívne erupcie, vegetatívna dysbalancia, znížená frustračná tolerancia, vnímanie bez kvalitatívnych porúch, myslenie jednoduchšie, intelekt na hranici ľahkého defektu, trivna zvládnuté na nízkej úrovni, čítanie s porozumením nie celkom zvládnuté, matematické schopnosti defektné, pamäť a pozornosť oslabená, osobnosť juvneilná, vs MR, záver: MR s poruchami správania.

12. Podľa § 62 ods. 1 až 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. (2) Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. (3) Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. (4) Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. (5) Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

13. Podľa § 75 ods. 1, 2 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. (2) Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

14. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

15. Podľa § 78 ods. 1,2,3 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. (2) Ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia. (3) Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

16. Po vykonanom dokazovaní mal súd preukázané, že návrh navrhovateľa na zníženie výživného je odôvodnený. Je nesporné, posledná úprava výživného navrhovateľa k odporcovi bola určená rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves, sp. zn. 6P/207/2021-40 zo dňa 13.1.2022 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 7 CoP/69/2022-66 zo dňa 30. 8. 2022, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 16.9.2022, a to v sume 60,- €.

17. Od poslednej úpravy výživného príjem otca ostal nezmenený (520 € - 540 €), uhrádza nájom 180,- € mesačne, elektriku 34,- €, 80,- € hypotéku. Je rozvedený, žije sám. Vyživovacia povinnosť mu nepribudla. Platí 110,- € (60,- € + 50,- €) mesačne výživné na Simona a Sabinku Kubovčíkové a uhrádza aj dlžné výživné po 10,- € mesačne. Na odporcu platí 80,- € mesačne, z čoho 60,- € činí bežné výživné a 20,- € dlžné výživné. Uviedol, že má však zdravotné problémy s chrbticou, kupuje si lieky a krémy na chrbát, čo ho mesačne stojí 20 € až 30 €.

18. Poukázal na to, že odporca štúdium neukončil, pretože školu nenavštevoval, v dôsledku čoho bol zo školy vylúčený k 30.6.2021. Toho času odporca nadobudol plnoletosť, nikde sa nezamestnal a uviedol, že týmto konaním chce motivovať odporcu k tomu, aby si reálne hľadal zamestnanie.

19. Navrhovateľ sa k návrhu nevyjadril, a napriek výzve súdu, aby zdokladoval skutočnosti, pre ktoré nie je schopný sa zamestnať, zostal pasívny. Zároveň nezdokladoval svoje tvrdenia uvádzané v ospravedlnení z neúčasti na pojednávaní (č.l. 16 spisu)

20. Súd v súlade s citovaným ustanovením návrhu vyhovel a znížil výživné navrhovateľa od podania návrhu, t. j. od 22.2.2023.

21. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 CMP a účastníkom ich náhradu nepriznal..

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v § 365 odseku 1 CSP (viď. vyššie), ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.